

Ümitsizlik ve azgınlık

Peyami SAFA

Demokrat Parti muhalefeti toptan temsil dâvasındadır. Kanunun yasakladığı aşırılar müstesna, Türk cemiyetinde mevcut bütün temayülleri okşayıp sahiplerini kazanmak için, belli ve müsbet hiçbir hedef göstermiyor ve bir metoddan başka birşey olmayan paflamentarizmi bir gaye haline sokuyor. Bütün muhaliflere söylemek istediği şudur: "İşçiye grev hakkı mı istiyorsun? gel bize, bu hakkı müdafaa edeceğiz." Aksine "burjuva otoritesi, büyük toprak sahiplerinin köylü üzerinde hâkimiyeti peşinde misin? gel bize, bu dâvayı tutacağız." Yahut "Yeni dil düşmanı mısın? gel bize, biz itidalcimiz" aksine "Atatürk türkçesi mi istiyorsun?" gel bize, bak (tüzük) diyoruz." "Muhafazakâr mısın? gel bize, Halk Partisinin ifratları bizde yok" aksine "İleri inkılâpçı mısın? gel bize, Atatürk'ün meşalesi bizdedir."

Bu karışık zerzevat çorbası içinde kırmızı turpla yeşil salata yoksa, kanunun yasağına uğradığı içindir. Demokrat Partinin kuruluş yıllarında komünizmi ve ir-

ticarı da okşamayı denediğini hepimiz hatırlarız.

Böyle bir çorbada belirli bir akide birliği aranamaz; aransa da bulunamayacağı için, Demokrat Parti, mensupları arasındaki vahdeti fikirlerde değil, iktidara karşı kin ve kıskançlık duygularında aramak zorunda kalmıştır. Açıkça nizam düşmanlığı yapmadığı için, iki yüzlü ifadeler ve imalarla halkı 1950 seçimlerinde kanun dışı hareketlere davet eden bir "millî and" formülünde karar kılmıştır. Bu millî and, üzerine ince bir nizam sıvası vurulmuş bir isyan beyannamesinden başka bir şey değildir.

12 Temmuz Beyannamesine karşı nankörlüğü dile getiren bu vesika, her türlü prensip vahdetinden mahrum bir muhalefet partisinin kanun yollarından ümidini kestikten sonra, mensupları arasındaki azgınların anarşi temayüllerini okşamayı denediğini gösteriyor. Hem de Kenan Öner'e rahmet okutacak ve Sadık Aldoğan'a taş çıkaracak bir kongre cayırtısı halinde!

